

Budoucnost – základní hnojení při zpracování půdy?

Vyrovnaná zásobenost orné půdy živinami je důležitým faktorem pro úspěšné hospodaření. Jen díky vyrovnaní odebraných živin mohou naše půdy zůstat po generaci úrodné. Přesto z důvodů cen hnojiv nebo nájmů se mnoho podniků pokouší ušetřit, a tak hnojit pod úrovní odběru.

Hlavně těžké půdy s vysokým podílem jílu reagují na deficitní hospodaření velmi pomalu. Plíživé ochuzování a podvýživa se projeví často až tehdy, když už je skoro pozdě. Je-li schodek zásobenosti půdy velký, je většinou obtížné a drahé takovou půdu opět sanovat, resp. vyhnojit. Motto „bohatí otcové, chudí synové“ je stále platné. To se projevuje obzvláště na stanovištích s půdami se silnou fixací živin. Zde se draslík nebo také amonný dusík váže v půdě a není dostupný rostlinám. Pěstované plodiny zde mají problém s dostatečným příjmem živin a s tvorbou výnosu. Nejproblematictější jsou tyto lokality v obdobích sucha. Kvůli nedostatku v příjmu

živin mohou také vznikat problémy s kvalitou produkce. Proto musí být zásobenost půdy přizpůsobena stanovišti, půdnímu typu, klimatickým podmínkám a odběru živin produkcí.

Účinné a šetrné použití hnojiv a finančních prostředků je předpokladem pro efektivní výrobu kvalitní komodity. Obzvláště fosfor, ale na těžkých půdách pak i draslík, které jsou aplikovány povrchově, vyplavují se do povrchové hloubky jen několik centimetrů. Když povrch půdy vyschne, nemohou odtud být živiny vůbec přijímány a v tom roce nejsou rostlinám k dispozici. Po převrácení půdy se pak živiny stávají na dané lokalitě v tom roce nedostupné.

Hlubší zapravení živin působí opačně. Toho je možné dosáhnout zapravením hnojiva do půdy anebo aplikací hnojiva současně při kypření. Jsou-li takové živiny vpraveny hlouběji do půdy, výrazně se zvyšuje jejich dostupnost pro pěstovanou plodinu. Riziko proschnutí půdy do hloubky větší než 20 cm je výrazně menší, než proschnutí povrchových tří až pěti centimetrů půdy. Vlaha

ve spodních vrstvách půdy většinou dostává pro trvalou dostupnost živin po celou vegetaci.

Na slabě zásobených půdách je nejúčinnějším způsobem zapravení živin do půdy v pásech. Takto se půdou zafixuje jen malý podíl dodaných živin, zbytek je k dispozici plodině. Ať tradiční zaorávkou nebo koncentrovaným umístěním hnojiva za radličkou kypřiče, máme k dispozici technické prostředky, aby se živiny staly účinněji využitelné. Toto řešení je vhodné pro živiny s pozitivním nábojem, například pro draslík, a dále pro stanoviště s určitým podílem jílu. Na velmi lehkých stanovištích, kde půda obsahuje malý podíl koloidů s negativním nábojem, jsou živiny v půdě mobilnější. Ale fosfor není pohyblivý ani v lehkých půdách, jestliže obsahují aspoň trochu humusu.

Pro zapracování jsou tak vhodné především ty živiny, které zůstávají v půdě nebo v pásu půdy stabilní. K nim náleží – kromě již zmíněného draslíku a fosforu – také amonný dusík. Optimální jsou zejména amonná hnojiva